

HARRI ROSPU

KAHES ROLLIS: Händeli «Julius Caesar» oli esimene ooper, mida dirigeerides Andres Mustonen ka esimest viiulit mängis. Fotol koos peaosas laulnud Monika-Evelin Liiviga.

Andres Mustonen: viiuldades juhin orkestrit poogna ja hingamise abil

«Orkester saab aru minu poognaliigutusest ja suurest sügavast hingamisest. Need peavad omavahel kooskõlas olema,» seletab Andres Mustonen, kes mängib dirigendipuldil sageli ka esimest viiulit.

«Tõmmake korraks kõvasti õhku sisse ja vaadake, mis teiega toimub. Teie ülakeha muutub pikemaks ja laiemaks, välja hingates vajute jälle rohkem kokku. See liikumine paistab välja. Ma hingamuse muusikas ja kõik saavad sellest aru,» kinnitab Mustonen. Sügav hingamine ja viiulipoogna liikumine dikteerivad tema sõnul edukalt orkestrile tempot ja rütmi.

Dirigeerides Estonia teatris Händeli oopereid «Julius Caesar» (esietendus jaanuaris 2012) ja «Rinaldo» (esietendus tänavu

septembris), on Mustonen publikut üllatanud sellega, et on orkestri ees seistes isegi viiulimängu lahti löönud. «Need barokkooperid on esimesed, mida olen viiuliga dirigeerinud. «Rinaldos» mängin rohkemates lõikudes kui «Julius Caesaris». Hortus Musicuses olen aga kogu aeg viiulit mänginud ja samal ajal ansambli juhatanud. Olen paljude välismaiste orkestritega esitanud klassikalisi ja barokk-kontserte ning uuematki muusikat niimoodi, et ma nii mängin kui ka dirigeerin,» räägib dirigent ja viuldaja.

«Vanasti, kui koosseisud olid väiksemad, oligi nii, et esimene viiul mängis ja näitas takti. Ajaga on koosseisud suuremaks läinud ja vaja on mõlemat – nii dirigenti kui ka viiulimängijat. Tõelised dirigendid tekkisid 19. sajandil, kui hakati kirjutama kontserte

väga suurtele orkestritele – et mängijaid aidata ja sisse näidata,» põikab Mustonen ajalukku.

Tema sõnul ei ole keeruline oma tähelepanu pillimängu ja orkestri juhatamise vahel jagada: «Ei pea muretsema, kas pillimängijad püsivad orkestriga koos, kui on ilusti harjutatud ja kõik on kokku lepitud.» Mustonen väidab, et tema jaoks pole vahet, kas ta dirigeerib vabade kätega (taktikeppi ta ei kasuta) või viiuldades.

«Enamik dirigente lihtsalt ei mängi ühtegi instrumenti,» nendib Mustonen, kelle meelest tuleb pillimänguoskus dirigendiametis suuresti kasuks, sest aitab orkestrit paremini tunnetada. Peale viiuldajast dirigentide teab ta näiteid neistki, kes on orkestrit juhatanud flööti, tsellot, klaverit või klavessiini mängides.

KAIS ALLKIVI